

Leggið av at roykja eftir fimm døgum!

Lorvikingar hava fingið eitt sjáldsamt tilboð — teir kunnu eftir fimm døgum leggja av at roykja! Hetta kunnu teir gera eftir eini heimskendari avleggingarætlan undir orðunum: »Eg velji ikki at roykja«. Milliónir av fólki »hava lagt av« eftir hesi »5-daga-ætlanini«.

Fimm daga langa avleggingarskeiðið er partvis skipað við upplýsingum um tær skaðiligu avleiðingarnar, royking hevur á likam og sál, og partvist hvussu roykjarar kunnu leggja av at roykja, og hvat teir skulu gera, tá trongdin ger seg galdandi.

Skeiðið, sum verður hildið í Lorvíkar skúla, er lagt til rættis av lærarum við skúlan, prestinum hjá adventista-samkomuni og einum tannlækna.

Tá slík skeið verða hildið, luttaka vanliga ein prestur og ein lækni. Meðan læknin tekur sær av tí fysiska, tekur presturin sær av tí meira psykiska.

Leggja av fyrsta dagin

Presturin Anders Nielsen greiðir frá, at tað er av stórum týðningi, at luttakararnir á skeiðnum leggja av at roykja tann fyrsta dagin.

Hann sigur, at royndirnar vísa, at tey, sum longu næsta dagin ikki nerta eina sigarett, vanliga ikki gera tað teir komandi dagar.

Hinvegin visir tað seg, at tey, sum kanska roykja eina ella tvær, ikki slepa so lætt av við sigarettirnar.

Samband við onnur evni

Anders Nielsen visir á, at fólk roykja ofta, samstundis sum tey fáa sær ein kaffi- ella temunn ella saman við rúsdrekka.

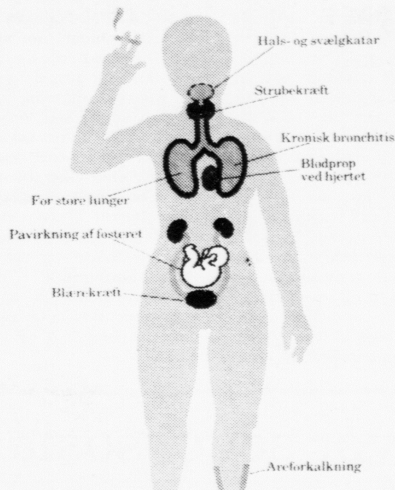
Ti er tað eisini av týðningi, at hesi evni ikki verða nýtt. Í hvussu so er ikki, meðan skeiðið verður hildið.

Anders Nielsen vil ikki siga, at tað er neyðugt at leggja av at drekka kaffi ella te, men tað kann í øllum fornum loysa seg at minka um brúkið, av tí at tey eiturevni, sum eru í sigarettum, eisini eru í kaffi.

Filmur og læra

Skeiðið byrjar við einum filmi um skaðiliga avleiðingarnar av royking.

Síðan gongur skeiðið eftir einari fastari ætlan, har m.a. lært verður at mótvirka trongdini við andadráttarvenjingum.

Strikumyndin visir eina kvinnu, sum er við barn. Tað er ávisiligt, at sigarettroyking er atvold til lungnakrabba, men hon hevur eisini skaðiligar avleiðingar t.d. á blóðrenslislið

hvat fólk skulu eta og drekka, hvat hugsast skal um í løtunum, tá sigarett-hugurin er við at vinna o.s.fr.

Í heila tikið miðar skeiðið eisini móti eini betri heilsu.

roykja uppá.

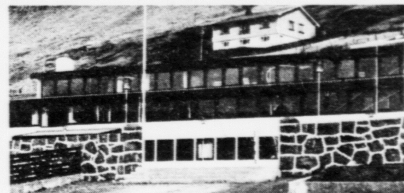
Anders Nielsen sigur, at endamálið við skeiðnum er at veita eina hjálpanði hond. Eingin missionerandi ætlan liggur aftanfryi.

Um skeiðið í Lorvík eydnast væl, er Anders Nielsen hugaður at halda fram og luttaka í einum breiðum fólkaligum arbeiði móti sigarettroyking, um áhugi annars er til staðar. Hetta veri seg á skúlum, á arbeiðsplássum fyri by- og bygdaað ella í feløgum, sigur Anders Nielsen.

Áhugaður at skipa fyrri

Hendan sokallaða »5-daga-ætlanin« hevur sín uppruna í USA í 1962. Hon verður hildið at vera tann mest natúrligi og besti mátin at leggja av at

kring oyggjarnar

Ferðsluvika á Tvøroyri

Í døgnum frá hósdegi 6. desember til mikudagin 12. desember skipar Tvøroyrar skúli fyri eini ferðsluviku fyri øllum næmingunum frá 1. til 7. árgang úr Trongisvági, Tvøroyri og Frøðba.

Hetta er fyrstu ferð, at Tvøroyrar skúli skipar fyri slíkum tiltaki, og man tað heldur ikki hava verið roynt oftani aðra staðni.

Sambært nýggju fólkskúlalógini stendur ferðslulæra undir tí lærugreinabólkinum, ið verður nevndur »kravd undirvisingarevni«.

Tað verður kravt, at frálæra verður givin í ferðslulæru frá 1.-9. árg. við 45 tímum.

Somuleiðis verður sagt, at frálæran kann samskipast við frálæruna í føroyskum, heimstaðarlæru ella kunning.

Men á Tvøroyri hava teir valt at taka frálæruna í ferðslulæru sum eitt sokallað projekt við ymskum øðrum tættum uppi.

Vit hava í hesum sambandi vent okkum til ein av fyrireikarunum, Jóhannes Eidesgaard.

— Hvat er orsøkin til, at tit fara undir eitt tilikið tiltak?

— Ferðslan í Føroyum í dag er eitt sera dapurt hugtak. Vit eru um at seta met á øllum tí óhugnaliga og dapra, ferðslan ferir við sær.

Vit hava á mangan hátt fullkomiliga mist tamarhaldið á ferðsluni.

Ti er tað gleðiligt, at lesiætlanin fyri nýggju fólkskúlalógina eisini inniheldur ferðslulæru. Ynskilið hevði tú verið, um hon hevði fingið tað meira rumsátt enn ca. fimm tímar árliga, tí ferðslan í dag kemur okkum øllum meira við enn sum so.

Tá okkara næmingar yvirhevað oman kunneleika hava til hetta evnið, ynsktu vit at gera tað meira vittefandi í fyrsta umfari, so vit hava eitt hampuligt grundarlag at byggja víðari á.

Vit taka í hesum umfari bert fólkskúlan við, meðan framhaldsdeildin, sum nú skal til terminsroynd, vónandi kemur við seinni í ár.

— Hvussu verður vikan skipað?

— Næmingar úr øllum flokkum fáa eina vikueftan. Í hesi ætlan eru ongar av teimum lærugreinum, sum næmingarnir vanliga hava.

Henda vikueftan fevnir m.a. um gangi- og súkkulroynd, súkkulanning, filmir og prat við polit.

Tá ferðsluundirvising er liðug, koma næmingarnir upp til eina teoretiska roynd. Úrslitið av hesi roynd verður síðan savnað á eitt diplom, sum tey at enda fáa fyri at hava luttikið.

Tað verður eisini lagdur stórus dentur á at hava tey heilt smáu bornini til súkkulroynd. Grundin til hetta er, at tað í dag er ein royndur lutur, at børn í Føroyum rættlaga tíðliga ferðast á súkkli í ferðsluni.

— Er hetta ikki ein ring árstíð fyri slíkum tiltaki?

— Nei, als ikki. Sjálvsagt hava vit nógvir royndir og arbeiði úti, men so ber til at klæða seg væl. Hetta er tann árstíðin, har tað er vandamiklast fyri børn at ferðast í ferðsluni, og tí er tað av týðningi, at tey fáa upplæring undir júst slíkum umstøðum. Tað er myrkt, bæði tá bornini koma og fara úr skúlanum.

Jóhannes Eidesgaard sigur at enda, at skúlin frá 1. desember byrjaði eina reflekskampanju, har teir hvønn morgun minna bornini á at nýta refleks, og har flokslærarin kann eftir, sum tey hava refleksini.

— Samanumtikið ætla vit eisini at geva virðislonir. Hetta vil óivað stimbra kappingarhugin og motivatióna, endar Jóhannes Eidesgaard.

Økir umsitingarkostnaðin við upp móti 30 prosentum

— Umsitingarkostnaðurin hjá summum virkjum kann metast til um 30 prosent hægri enn neyðugt orsakað av telefonóskilinum.

Soleiðis tekur nevndin í Føroya Ídnaðarfelag til í einum opnum brævi til landsstýrið um telefonóskilið.

Nevndin metir, at óskilið í telefonsambandinum kostar samfelagnum milli-ónaupphæddir.

Tá eru ikki tikin við

»tapini« orsakað av irritatión, stress o.s.fr., sum nevndin málber seg í brævinum, sum varð sent landsstýrinum í fjór.

Ómoralskt at krevja fyrri telefonina

Ført verður fram, at einhvør av okkum krevur jú av okkara handilsmanni, at tær vörur, vit gjalda fyri, halda mót. Gera tær ikki tað, fær handilsmaðurin vöruna aftur, og vit pening okkara.

— Slíkar regluleringar

mekanismur eru í einumhvørjum framkomnum samfelag, og soleiðis kemur eisini at vera. Ti er tað eisini eftir okkara metan beinleiðis ómoralskt — fyrri ikki at siga ólógligt — av tí almenna at krevja pening fyrri eina vöru — telefonsambandið — ið ikki á nakran hátt stendur í mun til dygdina.

Víðari verður sagt, at ein onnur og týðningarmiklari síða er, at øll nútímans samfeløg í stóran mun eru grundað á, at telefonsambandið menniskjanna millum virkar.

Tragikomiskt

Annars heldur ídnaðarfelagið, at tað er tragikomiskt, at í Europa kundi ringjast millum lond undir seinra heimsbardaga, meðan vit í Føroyum — skjótt fjóruti ár aftaná — ikki kunnu siga okkum at kunna ringja millum bygdir.

Í brævinum mælti ídnaðarfelagið til, at ein óheft kanning varð gjord.

Hendan kanning er gjord, so onkra ávirkan hevur brævið havt, hóast telefonóskilið er hitt sama framvegis.